

การนับองค์ประกอบและองค์ประชุมของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ก.ธ.จ.)

๑. การนับองค์ประกอบของ ก.ธ.จ.

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “ในจังหวัดหนึ่งนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ธ.จ.” ประกอบด้วยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งมีเขตอำนาจในจังหวัดเป็นประธาน และผู้แทนภาคประชาสังคม ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนในจังหวัดนั้นเป็นกรรมการ จำนวนกรรมการใน ก.ธ.จ. แต่ละแห่งให้เป็นไปตามเกณฑ์ในข้อ ๖” องค์ประกอบของ ก.ธ.จ. ในแต่ละคณะ จึงประกอบไปด้วย ๑. ประธาน ๒. กรรมการผู้แทนภาคประชาสังคม ๓. กรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น และ ๔. กรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน ซึ่งจำนวนกรรมการในแต่ละประเภทจะมีจำนวนแตกต่างกันไปในแต่ละคณะตามที่ระเบียบฯ กำหนด ดังนั้นองค์ประกอบของคณะกรรมการจึงต้องมีครบถ้วนเสียก่อนถึงจะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการได้ ตัวอย่าง เช่น ก.ธ.จ. ขอนแก่น และ ก.ธ.จ. บุรีรัมย์ มีประธาน กรรมการผู้แทนภาคประชาสังคม ๑๑ คน กรรมการผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น ๔ คน และกรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน ๔ คน รวมจำนวนทั้งสิ้น ๒๐ คน เท่ากัน ซึ่งต่อมา ก.ธ.จ. ขอนแก่นมีกรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนพ้นจากตำแหน่งจำนวน ๔ คน และ ก.ธ.จ. บุรีรัมย์ มีกรรมการผู้แทนภาคประชาสังคมพ้นจากตำแหน่งจำนวน ๔ คน ดังนั้น ก.ธ.จ. ขอนแก่นจึงไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ เนื่องจากขาดองค์ประกอบของกรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน ต่างจาก ก.ธ.จ. บุรีรัมย์ ที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติ ถึงแม้ว่ามีกรรมการผู้แทนภาคประชาสังคมพ้นจากตำแหน่งจำนวน ๔ คน แต่ยังเหลือกรรมการในประเภทเดียวกันอีกจำนวน ๗ คน จากทั้งหมด ๑๑ คน ก.ธ.จ. บุรีรัมย์ จึงมีองค์ประกอบของคณะกรรมการอยู่ครบถ้วน

คำนิยามที่ว่า “ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้” นั้น ตามเจตนารมณ์ของระเบียบฯ ที่กำหนดให้ ก.ธ.จ. ประกอบด้วยบุคคลกลุ่มต่าง ๆ เพื่อประสงค์จะให้มีการปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างบุคคลที่มีหน้าที่ ความรับผิดชอบ และความรู้ความเชี่ยวชาญที่แตกต่างกัน อันจะทำให้การพิจารณาตัดสินใจของ ก.ธ.จ. เป็นไปอย่างรอบคอบ รอบด้าน และชอบธรรมมากที่สุด เนื่องจากการขับเคลื่อนงานของ ก.ธ.จ. มาจากการประชุม ก.ธ.จ. เพื่อมีมติดำเนินการต่าง ๆ ตามกรอบที่ระเบียบฯ ข้อ ๒๒ ได้ให้อำนาจไว้ ดังนั้น เมื่อ ก.ธ.จ. ขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งใน ๔ ภาคส่วน ย่อมทำให้ ก.ธ.จ. คณะนั้นไม่สามารถดำเนินการจัดประชุมเพื่อมีมติดำเนินการใด ๆ ได้ จนกว่าจะสรรหากรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างนั้น ครบองค์ประกอบตามที่ระเบียบฯ กำหนด อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ ก.ธ.จ. ได้มีมติดำเนินการหรือมอบหมายบุคคลให้ดำเนินการใด ๆ ก่อนที่องค์ประกอบของ ก.ธ.จ. ในคณะนั้นจะขาดไป การดำเนินการตามมตินั้นยังสามารถดำเนินการต่อไปได้ เนื่องจากการพิจารณาของ ก.ธ.จ. ที่ครบองค์ประกอบซึ่งไม่ขัดต่อระเบียบฯ แต่อย่างใด

๒. การนับองค์ประชุมของ ก.ธ.จ.

ระเบียบฯ ข้อ ๒๕ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “การประชุมของ ก.ธ.จ. ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม” ความหมายของคำว่า “จำนวนกรรมการทั้งหมด” ที่กำหนดไว้ดังกล่าว หมายถึงจำนวนเต็มของกรรมการตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ แห่งระเบียบฯ หรือจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่นั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีบันทึกข้อพิจารณาเกี่ยวกับการนับองค์ประชุมของคณะกรรมการต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำมาพิจารณาเทียบเคียงได้ว่า การที่คณะกรรมการจะประชุมหรือนับองค์ประชุมได้ ก็ต่อเมื่อมีคณะกรรมการเกิดขึ้นก่อน กล่าวคือ คณะกรรมการต้องประกอบไปด้วยกรรมการตามที่กฎหมายให้มีคณะกรรมการนั้นกำหนด เมื่อเกิดคณะกรรมการขึ้นแล้ว จึงจะพิจารณาได้ว่าจำนวนทั้งหมดของกรรมการมีจำนวนเท่าใด เช่น ถ้า ก.ธ.จ. คณะหนึ่ง มีประธานและกรรมการรวมทั้งสิ้น ๒๐ คน

จำนวนกรรมการทั้งหมดย่อมเท่ากับ ๒๐ คน การนับองค์ประชุมจึงต้องคำนวณจากจำนวน ๒๐ คน แต่ในกรณี
ที่ต่อมามีกรรมการพ้นจากตำแหน่งจำนวน ๔ คน หากนับองค์ประกอบของคณะกรรมการแล้วยังครบถ้วน
จำนวนกรรมการทั้งหมดของ ก.ธ.จ. คณะนั้นย่อมลดลงเหลือ ๑๖ คน ประกอบกับ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๑ กำหนดว่า “ในกรณีที่ยังไม่มีบัญชี
รายชื่อสำรองตามระเบียบนี้ หากกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ ก.ธ.จ. ประกอบด้วยกรรมการ
ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จนกว่าจะมีกรรมการที่ได้รับการสรรหาใหม่ และให้ดำเนินการสรรหากรรมการแทน
ตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวัน และให้ผู้ได้รับการสรรหาแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระ
ที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่ระยะเวลาไม่ถึงสองร้อยสี่สิบวัน จะไม่สรรหาก็ดำเนินการ” ดังนั้น กรรมการทั้งหมด
ของ ก.ธ.จ. ให้คำนวณจากจำนวนเต็มตามที่ระเบียบฯ กำหนด ต่อมาหากมีกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ
และไม่มีบัญชีรายชื่อสำรองเพื่อแต่งตั้งบุคคลในบัญชีดังกล่าวเป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นได้
หากองค์ประกอบของ ก.ธ.จ. ยังครบถ้วน การนับองค์ประชุมก็หนึ่งตามข้อ ๒๕ แห่งระเบียบฯ ย่อมต้องคำนวณ
จากจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน (รวมประธาน) จนกว่าจะมีกรรมการที่ได้รับการสรรหาใหม่
มารับหน้าที่แทนตำแหน่งที่ว่างนั้นต่อไป
